

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 20. mája 2015 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **J. B.** pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. a iné, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 2T 35/2015, o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec sa Okresnému súdu Trnava **n e o d ň í m a.**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava vykonáva pod sp. zn. 2T 35/2015, trestné konanie o obžalobe podanej na J. B. pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. a iné. Obžalovaný podal 28. apríla 2015 námietku zaujatosti voči sudkyňi JUDr. Helene Gajdošovej, pretože je v priamom príbuzenskom pomere s prokurátorkou JUDr. E. H.. Túto informáciu má sprostredkovane od iného obvineného. Vzhľadom na príbuzenské - rodinné vzťahy medzi súdom a prokuratúrou v Trnave, podľa jeho názoru, nemôže byť jeho vec objektívne posúdená na Okresnom súde Trnava. Vznáša preto námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Trnava a žiada, aby jeho trestná vec bola Okresnému súdu Trnava odňatá a prikázaná na ďalšie konanie Okresnému súdu Nitra.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd najbližšie spoločne nadriadený okresným súdom sídliačich v rôznych krajoch, a tak patriacich pod pôsobnosť rôznych krajských súdov Slovenskej republiky, preskúmal podaný návrh v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. (tzv. generálna námietka zaujatosti - vznesená proti všetkým sudcom toho ktorého súdu sa vlastne považuje za návrh na delegáciu) ako aj predložený spisový materiál a dospel k takému záveru, že v danom prípade nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Okresnému súdu Trnava a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z **dôležitých dôvodov** môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takéhoto postupu. Dôležité dôvody nie sú v zákone taxatívne uvedené, ale treba nimi rozumieť také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. môže byť tiež zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého: „Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

S ohľadom na uvedené je teda zrejmé, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje tiež i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie

nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných priet'ahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom.

Pokiaľ ide o posudzovaný návrh, tak tu obžalovaný J. B. neuviedol podľa najvyššieho súdu žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by - aj s prihliadnutím na vyššie citované zákonné ustanovenia - boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania danej veci. Významné sú v tomto ohľade i priložené písomné vyjadrenia jednotlivých sudcov Okresného súdu Trnava, z ktorých obsahu vyplýva, že títo sa necítia byť v predmetnej veci zaujatí, strany konania nepoznajú a nemajú k nim a ani k veci žiaden vzťah.

Z vyjadrenia JUDr. Heleny Gajdošovej, ktorú obžalovaný menovite namieta, vyplýva, že táto sa necíti byť vo veci zaujatá. Námietka voči nej nebola vznesená bezodkladne, ale účelovo z dôvodu predlžovania trestného stíhania s poukazom na plynutie väzobnej lehoty, a tak podľa § 32 ods. 6 Tr. por. o nej súd nevydal rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na delegovanie tejto trestnej veci inému súdu podľa § 23 ods. 1 Tr. por. Neexistuje tu žiaden taký dôležitý dôvod, predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 20. mája 2015

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová